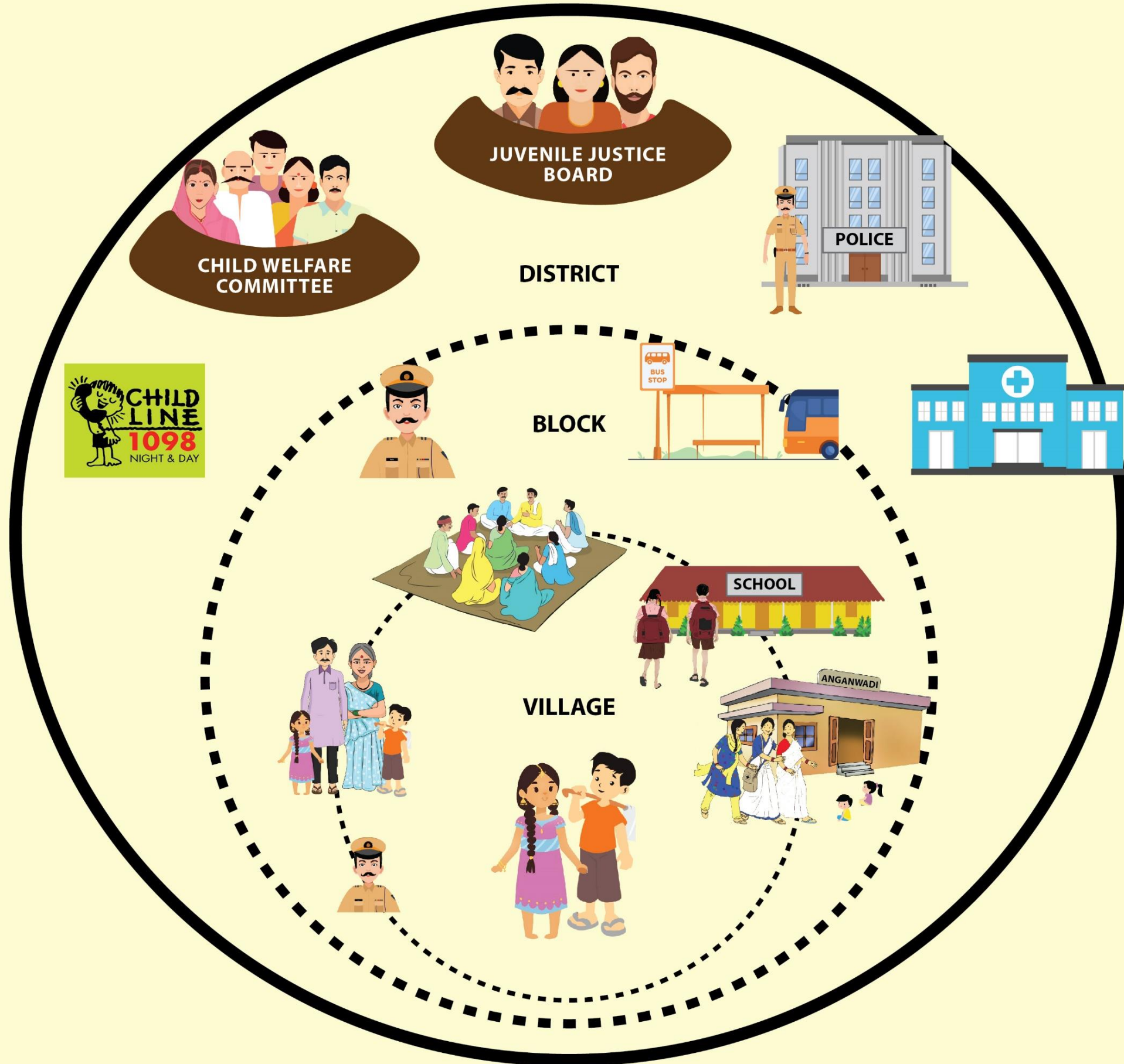

ପିଲାମାନେ ସେମାନଙ୍କ ପରିବାର ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀରେ ସୁରକ୍ଷିତ ରହିବାକୁ କେଉଁମାନେ ନିଶ୍ଚିତ କରିଥାନ୍ତି ?

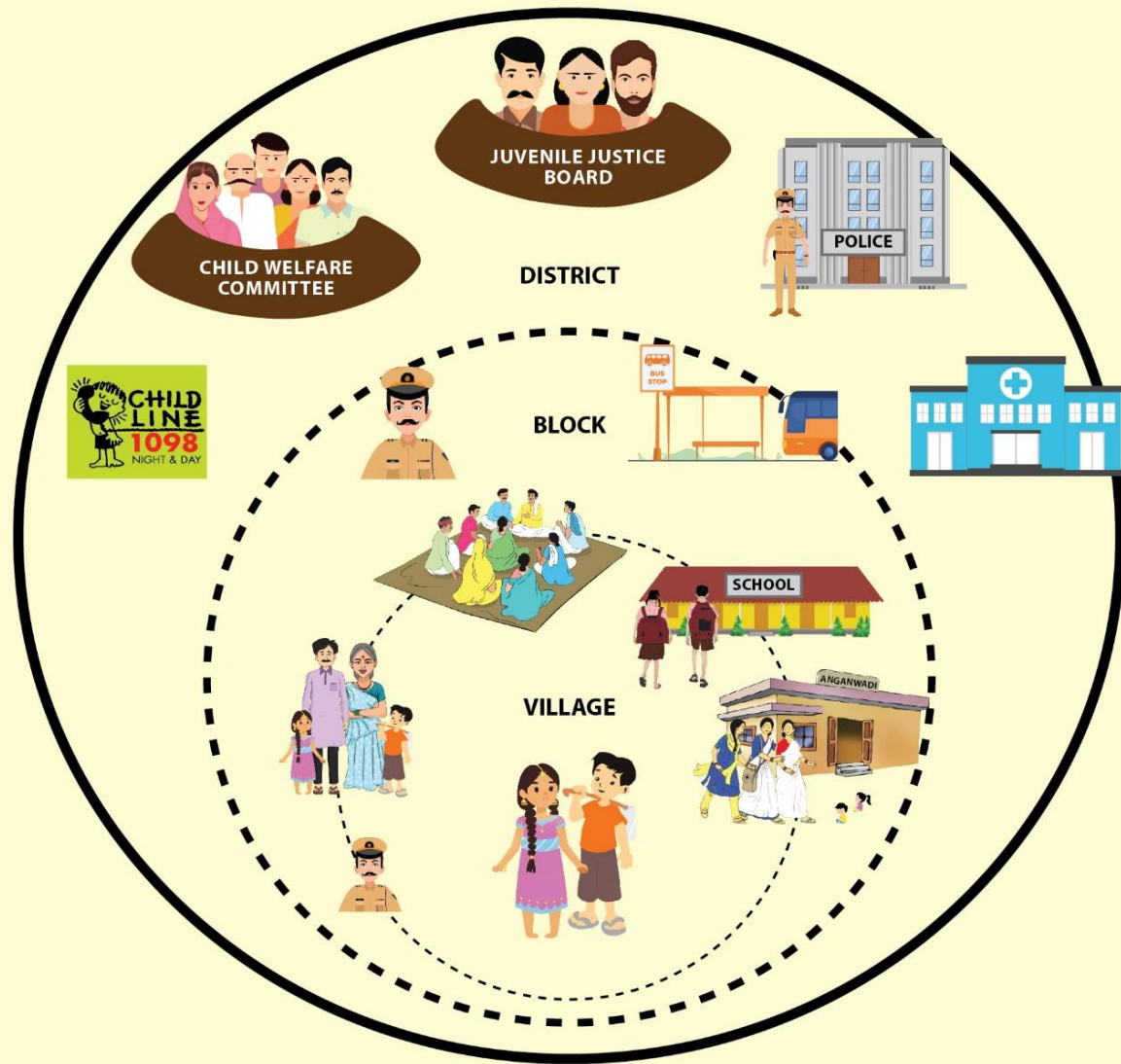

ଗ୍ରାମ ସ୍ତରରେ ଥିବା ଗୋଷ୍ଠୀ ସମୂହର ସଦସ୍ୟମାନେ:

- ଯେଉଁ ମାନେ ପିଲା ଏବଂ ପରିବାରର ନିକଟତମ
- ଯେଉଁ ମାନେ ସ୍ଥାନୀୟ ସମସ୍ୟା ଏବଂ ପ୍ରସଙ୍ଗକୁ ବୁଝିଥାନ୍ତି
- ଯେଉଁମାନେ ବିପଦ, ଆବଶ୍ୟକତା ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କ ସମସ୍ୟା ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ପାଇଁ ସର୍ବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ସକ୍ରିୟ ଅଟନ୍ତି

ସ୍ଥାନୀୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଏବଂ ସମାଧାନ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ପରିବାର ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀ ସୁରକ୍ଷା ଜାଲରୁ ନ ବାହାରିବା ପାଇଁ ସର୍ବଦା ସାହାଯ୍ୟ କରେ ।

କିଏ ଗ୍ରାମ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା କମିଟିର ସଦସ୍ୟ ହେବ ଉଚିତ ?

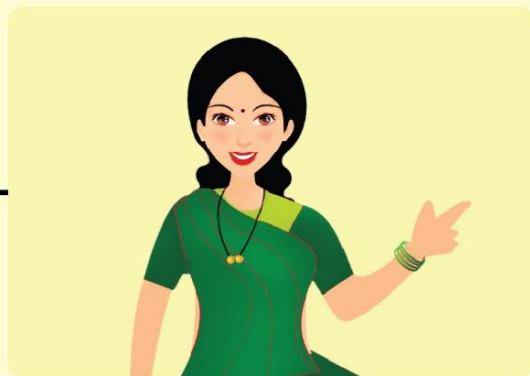
ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଅନୁଯାୟୀ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ସେବା ଯୋଜନା ଦ୍ଵାରା ସୁପାରିଶ କରାଯାଇଥିବା ସଦସ୍ୟମାନେ : ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁମୋଦିତ କରିବା ପାଇଁ ଧ୍ୟାନ ଦେବା ଉଚିତ

ଗ୍ରାମ ସ୍ତରର କର୍ତ୍ତବ୍ୟରତ କର୍ମକର୍ତ୍ତା ଏବଂ ଗାଁର ଅନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷମ କମିଟିର ସଦସ୍ୟବୃନ୍ଦ (ସ୍ଵୟଂ ସହାୟକ ଗୋଷ୍ଠୀ, ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଚାଳନା କମିଟି, ଯୁବ ଗୋଷ୍ଠୀ ଇତ୍ୟାଦି)

ଗୋଷ୍ଠୀ ସମୂହର ସଦସ୍ୟମାନେ ଯେଉଁମାନେ ଗାଁର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ଵ ଓ ଅନୁଭୂତିକରଣକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରୁଥିବେ (ଲିଙ୍ଗ, ଭୌଗଳିକ ସ୍ଥିତି, ଜାତି, ଧର୍ମ, ଦକ୍ଷତା ଓ ଆର୍ଥିକ ସ୍ଥିତିକୁ ଭିତ୍ତି କରି)

ଗୋଷ୍ଠୀର ସେହି ସଦସ୍ୟମାନେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଦକ୍ଷତା ଗାଁ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା କମିଟିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଇବାରେ ସହଯୋଗ ଓ ସୁଦୃଢ଼ କରାଇ ପାରୁଥିବ (ସେମାନେ ଲେଖି ପାରୁଥିବେ, କହି ପାରୁଥିବେ ଓ ସଂଗଠନକୁ ଆଗକୁ ବଢ଼ାଇବାର ଦକ୍ଷତା ବି ରଖି ଥିବେ)

କୋଭିଡରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ଥିବା ପିତାମାତାଙ୍କ ଶିଶୁ ବା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଗାଁ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା କମିଟି କିପରି ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବ ?

ଯେଉଁ ଶିଶୁ ବା ପିଲାମାନଙ୍କର ପିତାମାତା କୋଭିଡରେ/କରୋନାରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ, ହସ୍ପିଟାଲରେ ଚିକିତ୍ସାଧୀନ ଅଛନ୍ତି ବା କୋଭିଡରେ ମୃତ୍ୟୁବରଣ କରିଛନ୍ତି ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା କମିଟିକୁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିନ୍ଦୁ ଗୁଡିକୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାକୁ ପଡିବ:

- ରକ୍ଷା ହୋଇଥିବା ଗରମ ଖାଦ୍ୟ, ରାସନ, ପାଣି, ସାବୁନ, ପରିମଳ ସାମଗ୍ରୀ ।
- ଗ୍ଲୋଭସ୍, ସାନିଟାଇଜର, ମାସ୍କ, ଅର୍ମୋନିଟର, **ORS**, କ୍ଷୁଦ୍ର ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଔଷଧ ଇତ୍ୟାଦି ଆବଶ୍ୟକୀୟ ସାମଗ୍ରୀ ଗୋଷ୍ଠୀସ୍ତର ରେ ମହଜୁଦ ରଖିବା
- ପିତାମାତାଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ସେବା ଅଥବା ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଭର୍ତ୍ତି ହେବାରେ ସହାୟତା।
- ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କ ପିତାମାତାଙ୍କ ସହିତ ଫୋନ୍ ମାଧ୍ୟମରେ ଯୋଗାଯୋଗ ବଜାୟ ରଖିବା ଏବଂ ସେମାନଙ୍କୁ ପିତାମାତାଙ୍କ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଅବସ୍ଥା ଉପରେ ନିତିଦିନ ଖବର ପ୍ରଦାନ କରିବା ।
- ଯଦି ପିଲାମାନେ ଏକାକୀ ଘରେ ରହନ୍ତି ତେବେ 24X7 ଆଧାରରେ ସେମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ଏବଂ ତଦାରଖ ନେବା।

- ଅବେଗିକ ସମର୍ଥନ, ପରାମର୍ଶ ଏବଂ ମାର୍ଗଦର୍ଶନ ପ୍ରଦାନ କରିବା ।
- ପିତାମାତାଙ୍କ ମୃତ୍ୟୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପିତାମାତାଙ୍କ ପାଇଁ ଶେଷ ରୀତିନୀତି ସମ୍ପର୍କ କରିବାରେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା
- ଶିଶୁର ନିଜର ସମ୍ପର୍କୀୟ ପରିଜନ, ପରିବାର, ବନ୍ଧୁ ବଂଶଗତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଖୋଜିବା । ଯଦି କେହି ସାଙ୍ଗରେ ନେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି ତେବେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ତ ତଥ୍ୟ, ଠିକଣା, ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ, ଖାର୍ଚ୍ଚ ମେମ୍ବର/ ମୁନିସିପାଲ କାଉନସିଲର/ ଗାଁ ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା କମିଟି ସମୁଖରେ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଇବା ।
- ଶିଶୁ ବା ପିଲାମାନଙ୍କର ଫୋଟୋ ବା ଛବି, ଠିକଣା, ତଥ୍ୟ, ଆଦିକୁ ସାର୍ବଜନୀନ କିମ୍ବା ଗଣମାଧ୍ୟମରେ ଅଥବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷରେ ପ୍ରକାଶ କରିବା ନାହିଁ ଏତଦବ୍ୟତୀତ ଏସବୁ ସେମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ପ୍ରକାଶ କରିବନି ଯେଉଁମାନେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ କାଉସନଇ ସହାୟତା ଯୋଗାଇବା ପାଇଁ ଚିନ୍ତିତ ନାହାନ୍ତି

- ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା କମିଟି/ଅଙ୍ଗନୱାଡି କର୍ମୀଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଯେଉଁ ଶିଶୁ ମାନଙ୍କର ପିତାମାତା ମାନେ କୋଭିଡ ସଂକ୍ରମିତ ହୋଇଥିବେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଅସ୍ଥାୟୀ ସଙ୍ଗରୋଧ୍ୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଶିଶୁ ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅସ୍ଥାୟୀ ସାଙ୍ଗରୋଧ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ରର ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟ କରିବା

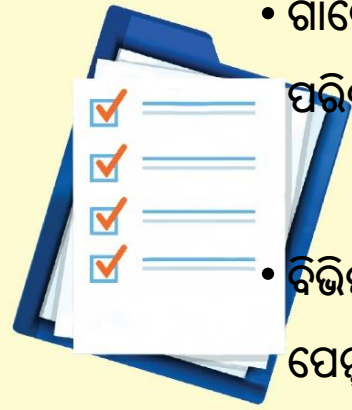

- ଚାଇଲ୍ଡଲାଇନ୍ 1098/ସିଡବ୍ଲ୍ୟୁସି/ଜିଲ୍ଲା ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ଯୁନିଟ୍ ସହିତ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷାକରି ସେହି ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅସ୍ଥାୟୀ/ଦୀର୍ଘକାଳୀନ କିମ୍ବା ସ୍ଥାୟୀ ଲାଳନ ପାଳନର ସମାଧାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିବା ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେବାକୁ କୌଣସି ସମ୍ପର୍କୀୟ ନାହାଁନ୍ତି।

VCPC ପାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ଏବଂ ପରେ କିପରି ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷାକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିପାରିବ ?

- ଯଦି ଆଗାମୀ ଦିନରେ **Covid-19** ର ଅନ୍ୟ ଏକ ଲହର ଶିଶୁ ମାନଙ୍କ ପିତାମାତାଙ୍କୁ ପ୍ରଭାବିତ କରେ, ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ସମ୍ପର୍କିତ ପରିବାର କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ବିଶେଷତାକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଏବଂ ପିଲାମାନଙ୍କର ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବେ ଯତ୍ନ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁକ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କୁ ଶିଶୁ କଲ୍ୟାଣ କମିଟି ଦ୍ୱାରା ଯୋଗ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତି ଭାବରେ ଅନୁମୋଦନ କରାଇବା ।

- ଗାଁରେ ବା ଗୋଷ୍ଠୀରେ ବିପଦ ଥିବା ପରିବାରଗୁଡ଼ିକର ଗୋଟିଏ ଆକଳନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା (ଯେପରିକି ଏକାକୀ ରହୁଥିବା ପିତାମାତା, ଜୀବିକା ନିର୍ବାହ କରୁଥିବା ପରିବାର, ଚିକିତ୍ସା ସମସ୍ୟା, ଅକ୍ଷମତା, ମାନସିକ ରୋଗ ଇତ୍ୟାଦି) ।
- ବିଭିନ୍ନ ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ସୁବିଧା ଗୁଡ଼ିକୁ ଉପଲବ୍ଧ କରାଇବା ବା ସଂଯୋଗକୁ କରାଇବା ଯେପରିକି ସାଧାରଣ ବର୍ଷନ ଯୋଜନା, **MNREGA**, ପେନ୍ସନ୍, ପ୍ରାୟୋଜକ, ମଧ୍ୟ-ଦିନର ଭୋଜନ, ଛାତ୍ରବୃତ୍ତି ଯୋଜନା ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି **Covid-19** ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ସହାୟତା / କ୍ଷତିପୂରଣ / ଏକ୍ସ-ମାଗଣା ଦେଇ ଇତ୍ୟାଦି

- ଗାଁ ବା ସମୁଦାୟରେ ଶିଶୁ ମାନଙ୍କ ମଙ୍ଗଳ ପାଇଁ ସର୍ବଦା ସଚେତନ ରହିବ ଏବଂ ନିରାପତ୍ତା ପାଇଁ ସତର୍କ ରହିବ ତଥା ତୁରନ୍ତ ସ୍ୱଳ୍ପ ମିଆଦି ଆବଶ୍ୟକତାର ସନ୍ତୋଷଜନକ ପରିଚାଳନା ପାଇଁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବ

- ଚାଲିଲେ ଲାଲନ 1098/ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା କମିଟି/ ଜିଲ୍ଲା ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା ଯୁନିଟ୍ ସହିତ ସମନ୍ୱୟ ରକ୍ଷା କରି ଶିଶୁ ମାନଙ୍କର ଅସ୍ଥାୟୀ/ ଦୀର୍ଘକାଳୀନ / ସ୍ଥାୟୀ ସମାଧାନ ଖୋଜିବା ଯେଉଁମାନଙ୍କର ଯତ୍ନ ନେବା ପାଇଁ କେହି ବି ନାହାନ୍ତି। ଗ୍ରାମ ପଞ୍ଚାୟତ, ପ୍ରଶାସନ କୁ କୋଭିଡ-୧୯ ରିଲିଫ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହଯୋଗ କରିବା (ଅତ୍ୟନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକୀୟ ଥିବା ପରିବାରକୁ ରାସନ ସାମଗ୍ରୀ ଯୋଗାଇ ଦେବା, ଗାଁରେ ବିଶୋଧନ କରିବା, ଟୀକାକରଣର ଗୁରୁତ୍ୱ ଉପରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା, ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସକୁ ଦୂର କରିବା, ଟୀକାକରଣ ଶିବିର ଆୟୋଜନ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସହାୟତା କରିବା।

- ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶୁ ଯେମିତି ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଫେରିବେ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ କରବା, ବିଦ୍ୟାଳୟ ପୁନର୍ବାର ଖୋଲିବା ପରେ ଶିଶୁ ଓ ପିତାମାତାଙ୍କ ପାଇଁ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା, ଯେଉଁ ପିଲା ବା ଶିଶୁ ମାନେ ଗାଁ କୁ ବା ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ଫେରି ଆସିଛନ୍ତି ତାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ନାମ ଲେଖା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଓ ପରିଶେଷରେ କରୋନା ମହାମାରୀ-୧୯ ସମ୍ପର୍କିତ ନିୟମାବଳୀକୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ରେ ଯଥା ସମ୍ଭବ ନିଶ୍ଚିତ କରିବା।

ଭିସିପିସିର ସତର୍କତା ଓ ଆଚରଣ ସମ୍ପର୍କିତ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ବିନ୍ଦୁ

- ଗାଁ ପାଇଁ କୋଭିଡ-19 ଚିକାକରଣ ଅଭିଯାନ ଆୟୋଜନ କରିବା ପାଇଁ ପଞ୍ଚାୟତ ସରପଞ୍ଚଙ୍କ ସହ ଆଲୋଚନା କରିବା ।
- ସୂଚନା ସଂଗ୍ରହ କରି ଏକାଠି କରିବା ଏବଂ କୋଭିଡ-19 ରିଲିଫ୍ ପଦକ୍ଷେପ ସହିତ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣ ସହାୟତା ସେବା ଗୁଡ଼ିକୁ ସଂଯୋଗ କରିବା ।
- ସଙ୍ଗରୋଧ କେନ୍ଦ୍ର ବା କ୍ୱାରେଣ୍ଟାଇନ୍ ସେଣ୍ଟର, ସାଧାରଣ ବନ୍ଧନ ବା ପିଡିଏସ୍ ଷ୍ଟୋର ଇତ୍ୟାଦିର ତଦାରଖ କରିବା

- ଚିକାକରଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଭ୍ରାନ୍ତ ଧାରଣା କୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖାନ କରିବା (ଗୃହ ପରିଦର୍ଶନ କରିବା, ମୋବାଇଲ ହାଟୁଅପ ବ୍ୟବହାର ଓ ସାଙ୍ଗଠନିକ ନେତୃତ୍ୱ ଗଠନ ମାଧ୍ୟମରେ)

- ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଫେରିଆସିବେ ।
- ବିଦ୍ୟାଳୟ ପୁନଃ ଖୋଲିବା ପରେ ଶିଶୁ ଏବଂ ପିତାମାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସତେଜତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ।
- ଗୋଷ୍ଠୀ ବା ସମୂହରେ ବା ଗାଁ କୁ ଫେରିଥିବା ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ନାମଲେଖା ଆବଶ୍ୟକ କରୁଥିବା ପିଲାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରାଯାଇଅଛି ।
- ସହାୟକ ଶିକ୍ଷକମାନେ ଶ୍ରେଣୀଗୃହ ସଫା କରୁଛନ୍ତି ।

- ଉପଯୁକ୍ତ ଟୀକାକରଣ, ସପ୍ଲିମେଣ୍ଟାସନ୍ ନ୍ୟୁଟ୍ରିସନ୍, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ଯାଞ୍ଚ ହେବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ପାଇଁ ନିୟମିତ ଭାବରେ (ପ୍ରତି ମାସରେ) ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ପରିଦର୍ଶନ କରିବା
- ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଯେ ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି ସେବାଗୁଡ଼ିକ ଆକସେସ୍ କରିବାରେ ପରିବାରଗୁଡ଼ିକ ବାଦ୍ ନପଡ଼ନ୍ତି
- ସୁନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ ଛୋଟ ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ପରିବାରସେମାନଙ୍କୁ ଚିକା ଦେଉଛନ୍ତି
- ଡାକ୍ ନିୟମିତ ଘର ପରିଦର୍ଶନରେ ଅଙ୍ଗନବାଡ଼ି କର୍ମୀଙ୍କୁ ସମର୍ଥନ କରିବା

- ଗାଁ ବା ସମୂହରେ ଗୃହ ପରିଦର୍ଶନ କରି ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତି ଥିବା ବିପଦକୁ ଆକଳନ କରିବା (ଏକା ଥିବା ପିତାମାତା, ଜୀବିକା ଶୂନ୍ୟ ପରିବାର, ପରିବାର, ପିଡିଏସ୍ ବା ସାଧାରଣ ବନ୍ଧନ ବ୍ୟବସ୍ଥାରୁ ବଞ୍ଚିତ ପରିବାର, ଶାରୀରିକ ଅକ୍ଷମତା, ମାନସିକ ରୋଗ ଇତ୍ୟାଦି)
- କୋଭିଡ୍ ସଂକ୍ରମଣ ରୋଗୀ ବା ତାର ପରିବାର କୁ ସମର୍ଥନ କରିବା
- ସାମାଜିକ ସୁରକ୍ଷା ଯୋଜନା (ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ, ପିଡିଏସ୍, ମନରେଗା ମହାତ୍ମାଗାନ୍ଧୀ ନିଶ୍ଚିତ କର୍ମନିୟୁକ୍ତି ଯୋଜନା, ଯୋଗାଣ, କୋଭିଡ ରିଲିଫ୍ ବା ସାହାଯ୍ୟ ଇତ୍ୟାଦି) ସେବା ସହିତ ପରିବାର ଗୁଡ଼ିକୁ ଯୋଡ଼ିବା ।

- ସଜାଗ ରହିବ ଏବଂ ପରିବାର ତଥା ଗୋଷ୍ଠୀର ସୁରକ୍ଷା ବଳୟ ବାହାରକୁ ଆସୁଥିବା ଶିଶୁ ମାନଙ୍କୁ ପ୍ରତିରୋଧ କରିବା ଓ ସେମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ଘଟୁଥିବା ଘଟଣାରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବା (ଯେପରି ବାଲ୍ୟ ବିବାହ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ପିଲାମାନଙ୍କ ନିଶ୍ଚା ସେବନ ପଦାର୍ଥ, କୁଆ ଖେଳନ୍ତି, ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ନ ଯିବା, ପିତାମାତାଙ୍କ ସହ ଘର କାମ କରିବା ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟ ହରାଇବା ଇତ୍ୟାଦି)
- ଏ ସବୁ ଘଟଣାକୁ ଚାଲିଚାଲି ଲାଲନ ୧୦୯୮, ପୋଲିସ୍, ଶିଶୁ ମଙ୍ଗଳ କମିଟି, ଜିଲ୍ଲା ଶିଶୁ ସୁରକ୍ଷା କମିଟି ଆଦିରେ ତୁରନ୍ତ ଜଣାଇବା ଏବଂ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଏହାର ସୁରକ୍ଷିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରି ହସ୍ତାନ୍ତର କରିବା

ପିଲାମାନଙ୍କ ସହ ମୃତ୍ୟୁ ର ଶୋକ/କ୍ଷତି ବିଷୟରେ କଥା ହେବା :-

ମୃତ୍ୟୁ ଏବଂ ଶୋକ ହେଉଛି ମାନବୀୟ ଅନୁଭୂତି ର ପ୍ରାକୃତିକ ଅଂଶ, କିନ୍ତୁ କ୍ଷତି ଏହି କ୍ଷତି ପାଇଁ ଶୋକ କରିବ ମଧ୍ୟ ଏକ ଜଟିଳ ପ୍ରକ୍ରିୟା । ପିଲା ମାନଙ୍କ ସହିତ ମୃତ୍ୟୁ ଏବଂ ଦୁଃଖ ବିଷୟରେ ଅଭିଭାବକ/ଯତ୍ନକାରୀ/ଶିକ୍ଷକ ଏହି ବିଷୟ ଗୁଡ଼ିକ ଧ୍ୟାନ ଦେବ ଉଚିତ :-

- ✓ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ ଏହା ଆପଣଙ୍କର ପିଲା ର ଦୋଷ ନୁହେଁ । ଯତ୍ନକାରୀ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବୁଝିବାରେ ସହାୟକ ହେବା ଦରକାର ଯେ ମୃତ୍ୟୁ ତାଙ୍କର ଦୋଷ ନୁହେଁ ଏବଂ ନିଜକୁ ଶକ୍ତ ମାନିବ ବା ନିଜର ଭବନ କୁ ଲୁଚାଇବା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଦାୟୀତ୍ୱ ନୁହେଁ ।
- ✓ ଆପଣ ଶିଶୁଟିକୁ ଶୁଣନ୍ତୁ ଏବଂ ଆପଣଙ୍କ ଶିଶୁ ବା ପିଲାଙ୍କୁ ସାହୁନା ଦିଅନ୍ତୁ । କେତେକଙ୍କର ପ୍ରଶ୍ନ ଥାଇପାରେ, କେତେକ ପ୍ରତିକ୍ରିୟା କରିନପାରନ୍ତି, କେତେକ କାନ୍ଦିପାରନ୍ତି । ଯାହା ହେଉନା କାହିଁକି, ସେମାନଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦେଇ ଯିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଅନ୍ତୁ ଏବଂ ଶାରୀରିକ ଓ ମାନସିକ ଭାବରେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସର୍ବଦା ଉପଲକ୍ଷ ହୁଅନ୍ତୁ ।
- ✓ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଏହି କ୍ଷତି ବିଷୟରେ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରିବା ପାଇଁ ତୁରନ୍ତ ଏବଂ ମାସ ଅବା ବର୍ଷ ରେ ସୁଯୋଗ ଦେବା ଦରକାର ।
- ✓ ପିଲାମାନଙ୍କୁ (ଛୋଟ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ) ଶେଷକୃତ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ତେଷ୍ଟି କ୍ରିୟା ର ମହତ୍ୱ ବିଷୟରେ ଜାଣିବା ନିମନ୍ତେ ସୁଯୋଗ ଦେବା ଉଚିତ ।

- ✓ ଆପଣଙ୍କର ହରାଇଥିବା ପ୍ରିୟଜନ କ କଥା ତଥା ତାଙ୍କର ଅଭୁଲା ସ୍ମୃତି ଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି ମନେ ପକାନ୍ତୁ । ଫଳରେ ପିଲାଟି ଏକା ଯେମିତି ମନେ ପକାଇବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।
- ✓ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ ଏହା ଆପଣଙ୍କର ପିଲା ର ଦୋଷ ନୁହେଁ । ଯତ୍ନକାରୀ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବୁଝିବାରେ ସହାୟକ ହେବା ଦରକାର ଯେ ମୃତ୍ୟୁ ତାଙ୍କର ଦୋଷ ନୁହେଁ ଏବଂ ନିଜକୁ ଶକ୍ତ ମାନିବ ବା ନିଜର ଭବନ କୁ ଲୁଚାଇବା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଦାୟୀତ୍ୱ ନୁହେଁ ।
- ✓ ନିଶ୍ଚିତ କରନ୍ତୁ ଯେ ଏହା ଆପଣଙ୍କର ପିଲା ର ଦୋଷ ନୁହେଁ । ଯତ୍ନକାରୀ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ବୁଝିବାରେ ସହାୟକ ହେବା ଦରକାର ଯେ ମୃତ୍ୟୁ ତାଙ୍କର ଦୋଷ ନୁହେଁ ଏବଂ ନିଜକୁ ଶକ୍ତ ମାନିବ ବା ନିଜର ଭବନ କୁ ଲୁଚାଇବା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ଦାୟୀତ୍ୱ ନୁହେଁ ।

ଦୁଃଖ ବା ହାନୀ ବିଷୟରେ ପିଲା ମାନଙ୍କ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା

- ❌ ପିଲାମାନଙ୍କଠାରୁ ଶୋକ କୁ ଲୁଚାନ୍ତୁ ନାହିଁ:- ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଜାଣିବାକୁ ଦିଅନ୍ତୁ ଯେ ଏହା ଏକ ସାଧାରଣ ଏବଂ ସେ ପୁଅ କିମ୍ବା ଝିଅ ହେଉ କାହାର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ କାନ୍ଦିବା , ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ କରିବା ମଧ୍ୟ ଏକ ସାଧାରଣ ଏବଂ ସ୍ୱଳ୍ପ ପ୍ରକ୍ରିୟା ।
- ❌ ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟରେ କୋଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରନ୍ତୁ ନାହିଁ:- ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତୁ ଯେ ପିଲାଟି ଯେତେ ଶୀଘ୍ର ସମ୍ଭବ ଦୈନନ୍ଦିନ କାର୍ଯ୍ୟ କୁ ଅଳ୍ପ ପରିବର୍ତ୍ତନ ର ସହିତ ପୁଣିଥରେ ଫେରିଆସୁ ।
- ❌ ଭାବ ନାହିଁ ଯେ କାହାର ମୃତ୍ୟୁ ହସ କୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଲାଗାଇ ଦେଇଛି । ହସ ଏକ ଉତ୍ତମ ଆରୋଗ୍ୟ ଉପକରଣ । ଆତ୍ମୀୟଙ୍କ ସହିତ ସୁଖଦ ଅନୁଭୂତି/ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଗୁଡ଼ିକ ବର୍ଣ୍ଣନା କରିବା ପାଇଁ ନିଜକୁ ସମ୍ମତ କରି ତୁମ ଜୀବନରେ ତାଙ୍କ ଉପସ୍ଥିତିର ଗୁରୁତ୍ୱ କୁ ବୁଝାନ୍ତୁ ।

ଗୋଲାକାର କେନ୍ଦ୍ରରେ ପିଲାମାନେ :

ଏହା ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା ଯାହା ସମ୍ପର୍କକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପନ କରେ, କହିବା ପାଇଁ ଏକ ନିରାପଦ ସ୍ଥାନ ଦେଇଥାଏ, ଭାବନା ବାଣ୍ଟିବା, ଆଲୋଚନା କରିବା, ଅସହମତ ହେବା ତଥା ପିଲାମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଯେକୌଣସି ବିଷୟକୁ ପ୍ରତିଫଳିତ କରିଥାଏ ।

ଗୋଟିଏ ବୃତ୍ତ ବା ଗୋଲାକାରରେ ବସିବା: ଏଥିରେ ସମସ୍ତ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀ ପରସ୍ପରକୁ ଦେଖିପାରିବେ । ଏକ ବୃତ୍ତରେ ବସିବା ଦ୍ଵାରା ଏହା ସମାନତା ଉପରେ ଗୁରୁତ୍ଵ ଦେଇଥାଏ (ଯେହେତୁ ସମସ୍ତେ କେନ୍ଦ୍ରଠାରୁ ସମାନ ଦୂରରେ ଥାନ୍ତି) ଏବଂ ପରସ୍ପର ସଂଯୁକ୍ତ ହୋଇ ବସିଥାନ୍ତି ।

କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳକ : ଯେକି ସୁରକ୍ଷିତ, ସମ୍ମାନଜଣକ ବାତାବରଣ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପ୍ରକ୍ରିୟାକୁ ସହଯୋଗ କରିବା ଏବଂ ତତକ୍ଷଣାତ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେବାର ଦାୟିତ୍ଵ ନେଇଥାନ୍ତି

କ୍ଷେତ୍ରୀୟ ନିୟମ : -ସମ୍ମାନ ସହ ଶୁଣିବା, ସମ୍ମାନ ସହ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେବା ବା ବାର୍ତ୍ତାଳାପ କରିବା, ଭଲ ସଦିକ୍ଷା ରଖିବା, ଗୋପନୀୟତା କୁ ବଜାୟ ରଖିବା

୩. କେନ୍ଦ୍ର ଖଣ୍ଡ : ଏହା କେନ୍ଦ୍ରର ଶକ୍ତିକୁ ଦର୍ଶାଇଥାଏ , କେନ୍ଦ୍ର ଏକ ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ, କେନ୍ଦ୍ର ଏକ ଏପରି ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନ ଯାହା ଅଂଶଗ୍ରହଣକରି ମାନଙ୍କର ଧ୍ୟାନ ଆକର୍ଷଣ କରିଥାଏ ତଥା ଦଳଗତ ଐକ୍ୟତା କୁ କେନ୍ଦ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ଗଠନ କରିବାକୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଏ ।

ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ବା କଥୋପକଥନ ଖଣ୍ଡ : ଏହା ଏକ ବସ୍ତୁ ଯାହାକି କଥା କହିବା ପାଇଁ କାହାର ପାଳି ଆସିବା ତାହା ଜାଣିହେବ ଓ ଅନ୍ୟମାନେ ଶୁଣିବେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତି ଜ ନିକଟରେ ଏହି ବସ୍ତୁଟି ଆସିବ ସେ ହିଁ କଥା ବାର୍ତ୍ତା ଆରମ୍ଭ କରିବେ

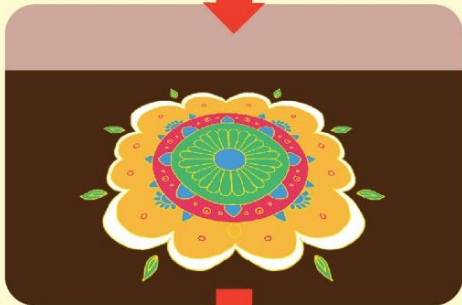

କେନ୍ଦ୍ର ସହିତ ପିଲାମାନେ : କେନ୍ଦ୍ରକୁ ସହଯୋଗ କରିବାର ବିଭିନ୍ନ ସୋପାନ

କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳକ- ଏହି ପ୍ରକ୍ରିୟା କୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା ପାଇଁ ଆଗରୁ ଆସିବେ ।

ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀମାନେ ଆସିବା ଆଗରୁ କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳକ କେନ୍ଦ୍ରକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବେ ।

ଯେତେବେଳେ ଶିଶୁମାନେ ବା ପିଲାମାନେ ଆସିବ ଆରମ୍ଭ କରିବେ । କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳକ ସେମାନଙ୍କୁ ଗୋଲକରି ବସିବାକୁ କହିବେ, ଅନ୍ୟମାନେ ଆସିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଖି ବନ୍ଦ କରି ବସିବେ, ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ବସ୍ତୁ ବିଷୟରେ କହିବେ ଓ ଏହାର ନିୟମାବଳୀକୁ ଅବଗତ କରାଇବେ ।

ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ବସ୍ତୁ ବିଷୟରେ କହିବେ ଓ ଏହାର ନିୟମାବଳୀକୁ ଅବଗତ କରାଇବେ ।

କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳକ ଏକ ଲୋକକଥା କି ଢଗ କହି କେନ୍ଦ୍ରକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବେ, ଏକ ପ୍ରଶ୍ନ ଜରିଆରେ ବାର୍ତ୍ତାଳାପ ବସ୍ତୁକୁ ବାମ ଡାହାଣକୁ ଦେଇ ଅଂଶଗ୍ରହଣକାରୀଙ୍କର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଏକ ସଙ୍ଗରେ ନେବେ (କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳକ ଆରମ୍ଭ କରିବେ) ପ୍ରତ୍ୟେକ କେନ୍ଦ୍ର ପ୍ରଶ୍ନ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହେବ -ତଳେ ଉଦାହରଣ ଦେଖନ୍ତୁ ।

***ମାର୍ଗଦର୍ଶିକା

1. ଖୋଲିବା : କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳକ ଏକ ଗୀତ , ଗପ ଓ ଅନୁଛେଦ ମାଧ୍ୟମରେ କେନ୍ଦ୍ରର ବାତାବରଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଆରମ୍ଭ କରିବେ । କେନ୍ଦ୍ରରେ ଆଗ୍ରହ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ଏକ ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ଅଟେ । ଯାହାକି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସମୟରେ ଏକ ସକାରାତ୍ମକ ଏବଂ ମୂଲ୍ୟବାନ ଆଲୋଚନା କୁ ସହାୟକ ହୋଇଥାଏ ।
2. ପ୍ରବେଶ ପର୍ଯ୍ୟାୟ: ଆଜି ତୁମ ମାନଙ୍କର ଅନୁଭବ କଣ ?
3. କେନ୍ଦ୍ରର ମୁଖ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ: ଦୁଇ ତିନିଥର ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲାପରେ ବା ପ୍ରଶ୍ନ ପରେ ଏକ ବିଷୟ ଛିର କରି ନିଅନ୍ତୁ | ଉଦାହରଣ ବା ଅନୁସରଣ ପାଇଁ ପାଇଁ କିଛି ପ୍ରଶ୍ନ ନିମ୍ନରେ ଦିଆଯାଇଛି |
4. ପରିସମାପ୍ତି ବା ପ୍ରସ୍ଥାନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ: କେନ୍ଦ୍ର ପରିଚାଳକ ରକ୍ଷକ ପ୍ରବେଶ ସମୟରେ ପଚାରିଥିବା ପ୍ରଶ୍ନର ପୁନରାବୃତ୍ତି କରିପାରିବେ |

କେନ୍ଦ୍ର ମାଧ୍ୟମରେ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟ କୁ ଖୋଜିବା

ହାନି / ଦୁଃଖ / ଆଘାତ / କ୍ଷତି / ହିଂସା |

- ତୁମର କଣ ଘଟିଥିଲା ?
- ସେତେବେଳେ ତୁମେ କ'ଣ ଭାବୁଥିଲ ଏବଂ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲ ?
- ଏହା ପରଠାରୁ ଆପଣ ଏହା ବିଷୟରେ କ'ଣ ଚିନ୍ତା କରିଛନ୍ତି ?
- କେଉଁ ମାନେ ଏଥିରେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ କେଉଁ ପ୍ରକାରେ ସେମାନେ ପ୍ରଭାବିତ ହୋଇଛନ୍ତି ?
- ଭିନ୍ନ ଭାବରେ ଏହା କିପରି କରାଯାଇପାରିଥାନ୍ତା ?
- ଏସବୁକୁ ଠିକ୍ କରିବା ପାଇଁ କିମ୍ବା ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏହାକୁ ଉନ୍ନତ କରିବା ପାଇଁ କ'ଣ କରାଯାଇପାରିବ ?

କୃତଜ୍ଞତା ଏବଂ ପ୍ରଶଂସା

- ଗୋଟିଏ ବା ଦୁଇଟି ଜିନିଷ କ'ଣ ଯାହାକୁ ଆପଣ ନିଜ ଭିତରେ ପ୍ରକୃତରେ ପ୍ରଶଂସା କରନ୍ତି ?
- ନିକଟରେ ଏପରି କି ପରିସ୍ଥିତି ଘଟିଛି ଯାହା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କୁ ନିଜକୁ ପ୍ରଶଂସା କରିବେ ?
- ଆପଣଙ୍କ ଜୀବନରେ ନିକଟରେ ଘଟିଥିବା ଏକ ପରିସ୍ଥିତି କୁହନ୍ତୁ ଯାହା ପାଇଁ ଆପଣ କୃତଜ୍ଞ ?
- ଆପଣଙ୍କ ଜୀବନରେ ଏପରି ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଛନ୍ତି ଯାହାକୁ ଆପଣ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇବାକୁ ଚାହଁବେ ଅଥବା ସେମାନେ ଆପଣଙ୍କୁ କିପରି ପ୍ରେରଣା ଦେଇଛନ୍ତି କୁହନ୍ତୁ ?

ଦଳ ବା ଗୋଷ୍ଠୀ ଗଠନ

- ଆପଣ ଗୋଟିଏ ଅନୁଭୂତି କହିପାରିବେ କି ଯେତେବେଳେ ଆପଣ ଦଳର ଅଂଶ ହିସାବରେ ନିଜକୁ ଉତ୍ତମ ସଦସ୍ୟ ବୋଲି ମନେକରୁଥିଲେ
- ନିଜର ଅନୁଭୂତି ହିସାବରେ ଏକ ଦଳ ଭିତରେ ରହିବ ପାଇଁ ଓ ଦଳକୁ ଅନୁଭବ କରିବା ପାଇଁ ତୁମେ କଣ ଚିନ୍ତା କରିଛ ?
- ଆପଣଙ୍କ ଗୋଷ୍ଠୀକୁ ସମର୍ଥନ କରିବା ପାଇଁ ଆପଣଙ୍କ ପାଇଁ କେଉଁ ମୂଲ୍ୟ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ?
- ଗୋଟିଏ ମୂଲ୍ୟବୋଧ କଥା କୁହ ଯେଉଁଥି ପାଇଁ ତୁମେ ଦଳକୁ ପ୍ରଶଂସା କର ଓ ତାହା ଦଳ ମଧ୍ୟରେ ତୁମେ ସର୍ବଦା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିଥାଅ ?
- ବାସ୍ତବରେ ଦଳ ମଧ୍ୟରେ କିଛି ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଅଛି ଯାହାକୁ ତୁମେ ପ୍ରଶଂସା କରିବ ଏବଂ ଏକ ଉଦାହରଣ ସହ କୁହ କିପରି ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଏହି ମୂଲ୍ୟବୋଧ କୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିଥିଲେ ?
- ଦଳ ବା ଗୋଷ୍ଠୀ ପାଇଁ କେଉଁ ମୂଲ୍ୟବୋଧକୁ ଆଣିପାରିବ ବୋଲି ଭାବୁଛ ?
- ତୁମର ଦଳ ଲକ୍ଷ ପ୍ରତି ପ୍ରତିବଦ୍ଧତା କଣ ?

ଦୀର୍ଘ ସମୟ ପରେ ସାକ୍ଷାତ |

- ଶେଷ ଥର ପାଇଁ ସାକ୍ଷାତ ହେବା ପରଠାରୁ ଆମ ଜୀବନରେ ଏକ ପ୍ରକୃତ ଖୁସିର ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଏବଂ ଏକ ଚ୍ୟାଲେଞ୍ଜିଂ ମୁହୂର୍ତ୍ତ ବିଷୟରେ ଆମକୁ କୁହନ୍ତୁ ?
- ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷରେ ଘଟିଥିବା ଗୋଟିଏ ଘଟଣା ବିଷୟରେ ଆମକୁ କୁହନ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରେ ଆପଣଙ୍କୁ ଏକ ସାହସିକ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେବାକୁ ପଡିଥିଲା ?
- ଏପରି କିଛି ଅଛି ଯାହା ଆପଣଙ୍କୁ ଗତ ଦୁଇ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଚିନ୍ତାର କାରଣ ହୋଇଛି ?
- ଏପରି କିଛି ଅଛି ଯାହା ଆପଣଙ୍କୁ ଭରସା ଦେଇଛି ?
- ଆପଣ ଏହି ସପ୍ତାହକୁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିବା ଏମିତି କିଛି ଘଟଣା ଅଛିକି ?

ଆମ ପିଲାମାନେ ସ୍କୁଲକୁ ଫେରିବା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଦରକାର

ଏହି ମହାମାରି ବିଶେଷତଃ ପିଲା ମାନଙ୍କ ପାଇଁ କଷ୍ଟସାଧ୍ୟ ହୋଇଛି

ଖେଳି ନ ପାରିବା

ପାଠ ପଢ଼ା ଚାଲୁରଖିବା ରେ ଅସୁବିଧା ହେବା

ସାଙ୍ଗ ମାନଙ୍କୁ ଭେଟି ନ ପାରିବା

ଭୋକିଲା ରହିବା

ଚିନ୍ତା ଓ ଡର

ଆତ୍ମୀୟଙ୍କୁ ହରାଇବା

- ଏହି ଅବସ୍ଥା ଚିକିତ୍ସା ସୁଧୁରିପାରେ ଯଦି ପିଲା ମନେ କାମ ରୁ ନିବୃତ୍ତ ହୁଅନ୍ତି
- ଶିକ୍ଷା ଏକ ମୌଳିକ ଅଧିକାର , ଯାହା ଭବିଷ୍ୟତ ର ସମ୍ଭାବନା କୁ ସହାୟକ ହେବା ସହିତ, ସମାଜିକରଣ, ଖେଳ ଓ ମନୋରଞ୍ଜନ, ଦଳଗତ କାର୍ଯ୍ୟ, ପୋଷଣ , ଯୋଗାଇବାରେ ମଧ୍ୟ ସହାୟକ ହୁଏ ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନ ।

ଆସନ୍ତୁ ଆମେ ଜଣେ ଅନ୍ୟ ଜଣଙ୍କୁ ସହାୟତା କରିବା ପାଇଁ ପ୍ରତିବଦ୍ଧ ହେବା ଓ ସମସ୍ତ ପିଲା ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ଓ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଯିବାର ନିରନ୍ତରତା ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା

ଆସନ୍ତୁ ମିଳିମିଶି ଆଲୋଚନା କରିବା ଓ ନିମ୍ନ ପଦକ୍ଷେପ ଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସହାୟକ ହେବା

- ବିଦ୍ୟାଳୟ କର୍ମଚାରୀ ମାନଙ୍କୁ ବିଦ୍ୟାଳୟ ରେ **COVID-19** ର ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସୁରକ୍ଷା ଉପାୟ କୁ ନିଶ୍ଚିତ କରିବାରେ ସହାୟକ ହେବା ।
- ପିଲାମାନଙ୍କ ଶିକ୍ଷା ବିଷୟବସ୍ତୁ କୁ ପୁଣି ଥରେ ପଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ତରୀୟ ସ୍ପେକ୍ଟାସେବୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ।
- ପିଲାମାନେ ତାଙ୍କର ବିଷୟବସ୍ତୁ ,ସମସ୍ୟା, ଅସୁବିଧା ,ଭାବନା , ଖୁସି , ଏବଂ ତାଙ୍କର ପସନ୍ଦ ବିଷୟରେ କହିବା ପାଇଁ ଗୋଲାକାର ପ୍ରକ୍ରିୟା ମାଧ୍ୟମରେ ସୁଯୋଗ ଦେବା ।

ଆସନ୍ତୁ ମିଳିତ ଭାବେ ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଯେ ଆମ ପିଲାମାନେ ଏକ ସୁରକ୍ଷିତ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଫେରିବେ (ସେଥିପାଇଁ ନିମ୍ନୋକ୍ତ ସୋପାନ ଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି)

- ପିଲା ଏବଂ ପିତାମାତାଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପୁନଃ ଖୋଲିବା ଉପରେ ସଚେତନତା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ।
- ଗାଁ ବା ସମୁଦାୟକୁ ଫେରିଥିବା ସମସ୍ତ ପିଲାଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ଏବଂ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଆଡମିଶନ ଆବଶ୍ୟକ ।
- ନିୟମିତ ସଫେଇରେ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ସମର୍ଥନ କରିବା - ଶ୍ରେଣୀଗୃହକୁ ଜୀବାଣୁମୁକ୍ତ କରିବା ।
- ନିୟମିତ ସଫେଇରେ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ସମର୍ଥନ କରିବା - ଶ୍ରେଣୀଗୃହକୁ ଜୀବାଣୁମୁକ୍ତ କରିବା ।
- ନିୟମିତ ଭାବରେ ଯୋଗ ଦେଉନଥିବା କିମ୍ବା ଯୋଗ ଦେଉନଥିବା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ପାଇଁ ନିୟମିତ ଭାବରେ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପରିଦର୍ଶନ କରିବା ।

ଶାରୀରିକ ଦୂରତା: ଯାହା ବି ସାମଗ୍ରୀ ବା ଉପଯୋଗୀ ସାଧନ ଉପଲବ୍ଧ ଅଛି ତାକୁ ଧ୍ୟାନ ରଖି ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଶାରୀରିକ ଦୂରତା କିପରି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ସେ ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ଏବଂ ତାକୁ ଜାଣିବା

- ଯଦି ସମ୍ଭବ ତେବେ ଚଟାଣରେ କିମ୍ବା ଡେସ୍କରେ ପିଲାମାନେ କିପରି ପରସ୍ପରଠାରୁ ଦୂରରେ ବସିବେ ତଥା ଅବକାଶ ବିରତି ଏବଂ ମଧ୍ୟାହ୍ନ ଭୋଜନ ବିରତି କିପରି ଭିନ୍ନ ଭାବେ କରାଯାଇପାରିବ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା
- ଆରମ୍ଭ ଏବଂ ଶେଷ ସମୟକୁ ଭିନ୍ନ କରିବା ଏବଂ ଏକାଥରକେ ସମସ୍ତ ଛାତ୍ର ଏବଂ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ କିପରି ଏକାଠି ରଖିବାରୁ ଦୂରରେ ରଖାଯାଇ ପାରିବ ତାହା ନିଶ୍ଚିତ କରିବା ।
- ଯେତେଦୂର ସମ୍ଭବ ଆଲୋକ ଓ ପବନ ଆସୁଥିବା କୋଠରୀକୁ ଅଧ୍ୟୟନ କରିବା ପାଇଁ ସ୍ଥାନାନ୍ତରିତ ହେବ ଦରକାର

ମାସ୍କ ପିନ୍ଧା: ଶ୍ରେଣୀକୋଠାତ ହଠାତ୍ ବା ବାହିର୍ଭିତ, ସକଳୋରେ ମାସ୍କ ପିନ୍ଧି ବ୍ୟାପୀଟି ସୁନିଶ୍ଚିତ କରିବା ଲାଗେ

ପରିଷ୍କାର ପରିଚ୍ଛେଦ ରଖିବା: ସର୍ବଦା ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ ସାବୁନ୍ ଏବଂ ପାଣିରେ ହାତ ଧୋଇବାକୁ ଉତ୍ସାହିତ କରିବା । ଛାତ୍ର ଛାତ୍ରୀ ମାନଙ୍କୁ ମନେପକାଇଦେବା ପାଇଁ ମଜାଳିଆ ରଙ୍ଗ ବେରଙ୍ଗର ପୋଷ୍ଟର ତିଆରି କରି ବା ଆଜି ବିଦ୍ୟାଳୟ କକ୍ଷ ବା ଶ୍ରେଣୀଗୃହରେ ଝୁଲାଇବା ବା ମାରିବା

ଯଦି ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀଙ୍କ ନିକଟରେ କୋଭିଡ୍ ବା କରୋନାର ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରକାଶ ପାଏ ତେବେ :

- କରୋନା ଲକ୍ଷଣ ଗୁଡ଼ିକୁ ଚିହ୍ନଟ କରିବା ବା ଜାଣିବା: ଯେମିତିକି ଜ୍ୱର, କାଶ, ଏବଂ କ୍ଳାନ୍ତ ଅନୁଭବ । ଅନ୍ୟ ଲକ୍ଷଣଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ଶ୍ୱାସକ୍ରିୟା, ଛାତି ଯନ୍ତ୍ରଣା କିମ୍ବା ଚାପ, ମାଂସପେଶୀ କିମ୍ବା ଶରୀରର ଯନ୍ତ୍ରଣା, ମୁଣ୍ଡବିନ୍ଧା, ସ୍ୱାଦ କିମ୍ବା ଗନ୍ଧ ହରାଇବା, ଦୁର୍ବଳତା, ଗଳା ଯନ୍ତ୍ରଣା, ଭିଡ଼ କିମ୍ବା ନାକ, ତାଲିଆ, ବାନ୍ତି ଏବଂ ବାନ୍ତି, ପେଟ ଯନ୍ତ୍ରଣା, ଏବଂ ଚର୍ମ ଦାଗ ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ହୋଇପାରେ ।
- ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅଞ୍ଚଳ (ଯେଉଁଠି ଭଲ ଭାବରେ ବାୟୁଚାଳିତ ହେଉଥିବ) କୁ ଏକ ଅପେକ୍ଷା କକ୍ଷ ଭାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରନ୍ତୁ ବା ବାଛି ରଖନ୍ତୁ ଯେଉଁଠାରେ ପିଲାମାନେ ଅପେକ୍ଷା କରିପାରିବେ ।
- ଯଦି ଛାତ୍ରମାନେ ଅସୁସ୍ଥ ଅନୁଭବ କରନ୍ତି ଏବଂ/କିମ୍ବା କୋଭିଡ୍-19 ର ଲକ୍ଷଣ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନଙ୍କ ପିତାମାତା ବା ଅଭିଭାବକଙ୍କ ସେହି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କୋଠରୀରୁ ହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଯିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରିପାରିବେ । ପରେ ସେହି କୋଠରୀକୁ ସଫା, ଜୀବାଣୁମୁକ୍ତ ଏବଂ ସାନିଟାଇଜ୍ କରାଯିବା ଉଚିତ୍ ବା ଆବଶ୍ୟକ ଅଟେ ।